VÉVODA J. et al. 2013. *Motivace sester a pracovní spokojenost ve zdravotnictví*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2013. 160 s. ISBN 978-80-247-4732-3.

Autoři knihy Vévoda, Ivanová, Nakládalová, Bártlová, Špatenková a Prošková se dlouhodobě zabývají otázkami pracovní motivace sester, jejich bezpečného pracovního prostředí, týmové spolupráci, komunikaci a vzdělávání ve zdravotnictví. Předkládaná publikace je tak v České republice první ucelenou prací tohoto charakteru, prohlubující pohled na danou problematiku, která je v současné době aktuální a společensky žádaná.

Knihy je tvořena šesti logicky na sebe navazujícími kapitolami. První kapitola se zabývá teoriemi motivace a pracovní spokojenosti ve zdravotnictví, uvádí některé významné zahraniční a české výzkumy v této oblasti. Podrobně rozpracovává dvoufaktorovou motivační teorii Fredericka Herzberga. Druhá kapitola se zabývá týmovou spoluprací ve zdravotnictví. Zamýšlí se nad postavením sestry v multidisciplinárním týmu a uvádí předpoklady týmové práce sester a lékařů. Třetí kapitola nás přivádí k jednomu z nejdůležitějších témat, kterým je komunikace ve zdravotnictví. Zabývá se komunikačními prostředky, komunikací sestry s pacienty a komunikací sestry v týmu. Bezpečnosti pracovního prostředí se věnuje další kapitola. Seznamuje čtenáře s rizikovými faktory práce sester a jejich prevencí, s nemocemi z povolání. Pátá kapitola je věnována vzdělávání sester. Seznamuje s možnostmi kvalifikačního a specializačního vzdělávání sester. Samostatná část je věnována celoživotnímu vzdělávání sester a jeho kontrole. Stěžejní část publikace tvoří závěrečná, šestá, kapitola. Je zde předložen unikátní reprezentativní výzkum pracovních hodnot 1992 všeobecných sester (VS) pracujících v nemocnicích ČR. Sestry v něm srovnávají svůj osobní žebříček hodnot s vlastním vnímáním jeho naplnění zaměstnavatelem. Metodologicky je šetření založeno na známé Herzbergově dvoufaktorové motivační teorii, modifikované pro použití v pod-

mínkách dnešního zdravotnictví. Ani tato dodatečná úprava však nezachycuje veškeré aspekty motivace a pracovní spokojenosti. Technikou získávání dat byl řízený strukturovaný rozhovor provedený vyškolenými tazateli. Výzkum je cenný také novým pojetím zpracování získaných dat. Mimo neparametrických testů využívá Euklidův distanční model a dataminingovou techniku rozhodovacích stromů. Výsledky výzkumu jsou prezentovány v šesti tabulkách a čtyřech grafech.

Knihu lze doporučit každému manažerovi ve zdravotnictví, sestrám ve vedoucích pozicích i vrcholovému managementu. Užitečné informace v ní naleznou také studenti škol se zdravotnickým zaměřením. Bohužel se nevěnuje některým dalším tématům z oblasti sociologie zdravotnictví či medicíny, např. profesionalizaci oboru ošetrovatelství, psychosociální zátěži ve vazbě na výkon povolání apod. Další výhradou je absence výzkumného nástroje, který by mohl být dále využit k výzkumu u dalších poskytovatelů zdravotnické péče. Doporučila bych do knihy rovněž zařadit problematiku syndromu vyhoření, která s pracovní motivací velmi úzce souvisí a je stále aktuální.

Motivace a pracovní spokojenost sester je v současnosti závažným tématem, kterému je v jak v západní Evropě, tak také v USA a Kanadě věnována velká pozornost. Odchody vzdělaných a zkušených sester mimo obor znamenají pro zaměstnavatele dodatečné finanční náklady spojené s náborem nového pracovníka, ale také obtížně finančně vyčíslitelnou ztrátu v podobě snížení kvality poskytované péče. Z tohoto důvodu je nezbytné, aby si manažeři na všech úrovních uvědomili, jak cenné jsou pro ně lidské zdroje a co dělat, aby předešli nadměrné fluktuaci. Tato kniha jim k tomu poskytuje základní návod.

Zdroj obrázku: http://www.grada.cz/php/viewpic.php?foto=../obalky_upr/747323.jpg&w=270&h=387. (cit. 2013-10-20)

AUTOR RECENZE

Mgr. Šárka Ježorská, Ph.D.
Ústav společenských a humanitních věd
Fakulta zdravotnických věd
Univerzity Palackého v Olomouci
Tř. Svobody 8
CZ-771 11 OLOMOUC
sarka.jezorska@upol.cz